

ПРИРАВНИТЕЛНИ ИЗПИТИ

за постъпване в IX клас по професии музикант-инструменталист и музикант-вокалист,
специалности: тамбура, гъдулка, кавал, гайда, акордеон, народно пеене

Кандидатите се явяват на следните изпити:

1. Солфеж – писмен и устен
2. Изпит по специалността
3. Теория на музикалните елементи – устен
4. История на музика – устен

Изисквания за изпита по солфеж:

А/ писмен изпит – едногласна диктовка в 2/4, 3/4 или 4/4 размер и една диктовка в неравноделен размер – 5/8, 7/8 или 9/8 в тоналности до един знак.

Б/ устен изпит – солфежиране от пръв поглед на мелодии в тоналности до един знак; подражателно възпроизвеждане на отделни гласове в хармоничен двуглас и триглас.; отгатване на тонове в до мажор и ла минор; подражателно възпроизвеждане и построяване на интервали до ч.5 и ч.8 .

Изисквания за изпита по главен специален предмет:

*Тамбура

Практически изпит:“Радомирска ръченица” с бурдон и три пиеси по избор;свирене на ритмичен и хармоничен съпровод на една от пиесите.

Теоретичен изпит:

Възникване и историческо развитие на инструмента.

Устройство на инструмента. Постановка и начин на звукоизвличане; Положение на тялото и ръцете;Усъвършенстване на технически умения;Основни техники на изпълнение и начини за тяхното овладяване;Работа с гами и технически упражнения;Структура на гамите;Начини за овладяване и затвърждаването им; Стилистични и интерпретационни проблеми в музикалното произведение.

Раздел V. Изграждане на навици за самостоятелна работа

*Гъдулка –

Практически изпит:здължителна пиеса“Ръчник“-Т.Киров;три хора в различни размери.

Теоретичен изпит:

Възникване и историческо развитие на инструмента;Устройство на инструмента; Постановка и начин на звукоизвличане; Положение на тялото и ръцете;Усъвършенстване на технически умения;Основни техники на изпълнение и начини за тяхното овладяване;Работа с гами и технически упражнения;Структура на гамите;Начини за овладяване и затвърждаването им; Стилистични и интерпретационни проблеми в музикалното произведение.

*Кавал –

Практически изпит:три инструментални пиеси в различни размери ;здължителна пиеса“Странджанска ръченица“ от Стоян Величков.

Теоретичен изпит: исторически сведения и устройство на кавала; постановки и положения на ръцете и тялото; звукоизвличане; правилно дишане; изграждане на навици за самостоятелна работа; сценично поведение; работа върху художествения материал.

* Гайда

Практически изпит: Задължителна пиеса „Дайчово хоро“ №17 - К. Софенков;
Три пиеси в различен размер от изучените през годината

Теоретичен изпит:

Възникване и историческо развитие на инструмента; Устройство на инструмента; Постановка и начин на звукоизвличане; Положение на тялото и ръцете; Специфични особености на начина на звукоизвличане; Усъвършенстване на технически умения; Основни техники на изпълнение и начини за тяхното овладяване.; Орнаментика.

* Народно пеене

Практически изпит:

- Две безмензурни песни от областта на ученика, едната от които с рецитация.

- Три хороходни песни в различни размери.

Теоретичен изпит:

музикално-фолклорни белези на песните и изпълнителството от областта на ученика; видни изпълнители; певческото дишане. видове и упражнения за овладяването му; хигиена на гласа; болестни състояния на гласа и начини за преодоляването им.

* Акордеон

Практически изпит: Мажорна и минорна гама в две октави в тоналности да 2 знака.; етюд; пиеса-валс, менует, марш, танго; пиеса от български автор в народен дух /народно хоро, песен/

Теоретичен изпит: исторически данни за инструмента и приложението му в художествената практика; устройство и технически данни; производители и разпространители; мястото на акордеонното изкуство в творчеството на българските композитори; известни изпълнители на акордеон.

Забележка: Материалът за практически изпит за всички специалности се изпълнява наизуст.

III. Теми за изпита по теория на музикалните елементи:

1. Звук. Тон. Шум. Свойства на тона. Обертонове.
2. Музикална система. Звукоред. Октавови групи. Основни и производни степени. Буквени и слогови наименования на тоновете. Хроматични знаци.
3. Линейно-нотна система. Петолиние, ноти. Нотна стойност и тонова трайност. Записване на тоновете височини и трайности. Знаци за удължаване на нотните стойности.
4. Нотни ключове. Практическо овладяване на виолинов и басов ключ.
5. Видове диатонични и хроматични полутонове и цели тонове. Енхармонизъм. Музикален строй. Натурален и темперирани строй. Диатоника и хроматика.
6. Прости интервали – мелодични и хармонични. Обръщение на диатоничните прости интервали.

7. Лад. Тоналност. Гама. Степени на лада. Разновидности на мажора и минора. Тоналности до седем знака. Паралелни тоналности.
8. Ритъм. Метрум. Размер. Такт. Видове метруми и размери.
9. Синкоп. Видове синкопи.
10. Основно и особено делене на нотните стойности.
11. Съзвучие. Акорд. Тризвучие. Видове тризвучия. Обръщения на тризвучията – мажорни и минорни.

4. Теми за изпита по история на музиката:

1. Музикалната култура на древните цивилизации – Египет, Индия, Китай, Асиро-Вавилония, Палестина. Антична музикална култура. Древно-гръцка музикална теория и естетика.
2. Средновековна музикална култура на западна Европа. Професионалната църковна музика – тенденции, жанрове. Начало на многогласието. Развитие на светската музика. Средновековна музикална теория и естетика.
3. Музикалната култура в Западна Европа през Ренесанса – етапи, тенденции, национални школи. Строг полифоничен стил /Римска школа, Венецианска школа, Нидерландска школа/. Развитие на светските жанрове. Етапи в еволюцията на мадригала. Музикална теория.
4. Западноевропейската музика през XVII и първата половина на XVIII в. Възникване на операта. Оперни школи в Италия. Операта във Франция, Англия и Германия. Оратория и кантата. Пасион.
5. Инструменталната музика през XVII и първата половина на XVIII в. Жанрове. Органна музика – Италия, Германия. Цигулкова музика – Италия. Клавирна музика – Франция, Англия.
6. Г.Ф.Хендел – жизнен и творчески път. Оперно творчество. Оратории – видове, новаторство. “Месия”.
7. Инструменталните жанрове в творчеството на Хендел. Концерти за орган, концерти греси. Пленерни жанрове. Камерна и клавирна музика.
8. Й.С.Бах – жизнен и творчески път. Вокално-инструментални жанрове – пасиони, меси, кантати. “Матеус пасион”.
9. Инструменталните жанрове в творчеството на Бах. Органна музика. Клавирна музика. Музика за камерни ансамбли. Оркестрова музика. “Английски сюити”. Пасакалия в до минор. “Бранденбургски концерти”.

Забележка:

1. Авторите и произведенията по съответните специалности се подбират съобразно утвърдените учебни програми .
2. Кандидатите за постъпване чрез приравнителни изпити в IX клас за професия музикант-инструменталист и за професия музикант-вокалист, полагат приравнителни изпити по специалността, както и по други учебни предмети по които съществува разлика в учебния план, по учебни програми за съответния клас.